

بوم خبر

رویداد شب تاب برای کمک‌رسانی به نیازمندان

هفتمین رویداد «شب تاب» با هدف جمع‌آوری دیه ۲۵ بهمن در گالری طراحان آزاد افتتاح شد. رویدادهای

«شب تاب» در هر دوره با هدف کمک به بخشی از افراد جامعه برگزار می‌شود و با فروش آثاری که هنرمندان به این رویدادها کرده‌اند، هزینه مورد نیاز برای کمک‌رسانی به افراد مورد نظر تأمین می‌شود. نمایشگاه شب تاب هفت که از طرف گروه «ما درد مشترکیم» برای نجات جان نوجوانان از اعدام برگزار می‌شود و در این نمایشگاه آثار هنرمندانی همچون ناصر تقوایی، نگین احتسابیان، علی ذاکری، علی ترقی‌جاه، رعنا فرنود، همایون سلیمی، بینا فیاضی، محمد هادی فدوی، امید خاکباز، فرشید مثقالی، بهنام کامرانی، الیکا ابراهیمی قاجار، رضا لولاسانی، شیده تامی، نصرت‌الله مسلمیان، احمد وکیلی، علی ندایی، نیکزاد نجومی، کامبیز درمیخش، آنه محمد تاتاری، فرح اصولی، ابوالفضل ابوشاهی، بهرام دبیری، رضا عابدینی، اصغر فرهادی، سمیرا اسکندری، حسین محجوبی، مهر دادختایی، پرستو فروهر، نیلوفر قادری نژاد و... به نمایش درمی‌آید. علاقه‌مندان به مشارکت در این پوشش می‌توانند تا ۳۰ بهمن ساعت ۸ تا ۸ شب به گالری طراحان آزاد به نشانی میدان قاضی، میدان گل‌هایمیدان سلماس، جنب بانک پاسارگاد، پلاک ۵ مراجعه کنند.

■ ■ ■

روزمرگی‌های معاصر به نمایش درمی‌آید

«روزمرگی‌های معاصر» پیر و ه هنری دنباله‌داری به نمایشگاه گردانی علی میراسماعیلی است که

فصل چهارم آن ۲۵ بهمن ماه افتتاح در گالری باروک افتتاح شد. «روزمرگی‌های معاصر» به نمایشگاه گردانی علی میراسماعیلی است که تاکنون سه فصل آن با عنوان «کجواچ‌ها»، «فراموشی» و «خودردیابی» به نمایش در آمده و نمایشگاه فصل چهارم این پروژه با عنوان «شرایط» با شرکت ۱۴ هنرمند که اغلب آثارشان به صورت عکس، چیدمان و ویدئو آرت ارائه شده است، روز جمعه ۲۵ بهمن ماه در گالری باروک افتتاح شد. پس از انتشار فراخوان و دریافت و بررسی پروپوزال‌ها توسط هیات انتخاب، هنرمندان منتخب برای شرکت در این فصل نیز مانند روال فصول قبلی پروژه در فرآیند تولید آثار خود، بدون وابستگی به هر کدام از سبک‌ها یا شیوه‌های تولید اثر هنری، با رویکردی بینارشته‌ای سعی در نمایش مفهوم روزمرگی در شکل معاصر آن دارند. علی میراسماعیلی نمایشگاه گردان این پروژه در بیانیه نمایشگاه می‌نویسد: در زندگی انسان معاصر «شرایط» نقش تعیین‌کننده‌ای پیدا کرده است. از سویی شرایط حاضر موجب کنش و واکنش‌های نامتعارف و غیر قابل پیش‌بینی آنوست به قبل شده است و از دیگر سوشرایط، روزمرگی‌های جدیدی را تولید نموده که با تجربیات زیستی پیش از این قابل فهم نیست اما منجر به بازتولید انسانی شده که مانند یک چرخه، خود، در به وجود آمدن «شرایط» نقش دارد.

■ ■ ■

کوارتت نگاه در گالری ایده

نمایشگاه «کوارتت نگاه» در گالری ایده گشایش یافت. «کوارتت چهارم» هم‌نوا با چهار ساز مختلف است که گرد

هم آمده‌اند تا با نواهای مخصوص خود هماهنگی‌ای از قفس فرم، نور و رنگ، تاش‌های تخت و آزاد و زاویه‌های دید بسته و گاه باز یا ماسخن بگویند. هنرمندانی که هر یک به سهم خود نگاهی ویژه به دنیای پیرامونشان داشته‌اند؛ یکی به جزئیات دنیای طبیعی بی‌جان پرداخته و دیگری پیکره‌هایی را ترسیم کرده است که بر سطح زمین در غلبیده‌یادر حال داستان‌سرایی هستند. سطوح رنگی وسیع، قدرت قلم‌و مو استفاده زیبا و پخته از رنگ همان چیزی است که خط ربط آثار کوارتت چهارم است. کوارتتی از سازهایی متفاوت که نوا بی‌خوش‌آهنگ را از طریق بوم به گوش و چشم بیننده می‌رسانند.

در نمایشگاه «فراواقع‌نمایی در هنر معاصر ایران» فراواقعیت را تنها در معنای «سورئالیسم» در نظر نگرفته‌ام. به عقیده من جریان خواب و خیال و توهم و پندار در آفریده‌های هنری که در نهایت به فراواقع‌نمایی انتقال داده می‌شود در هنر ایران در اشکال متعددی ظاهر شده است

انتقال داده می‌شود در اشکال متعددی ظاهر شده و بر همین اساس «پلوشنیسم»، «ویرچوالیسم» و «سورئالیسم» را در این نمایشگاه به دلیل مرزهای مشترکی که با هم دارند به موازات یکدیگر مشاهده می‌کنیم. اما هم‌زمان تقسیماتی را در این جریان قائل شده‌ام که در بخش‌هایی با عنوان‌های «جهان فانتزی»، «جهان اسطوره» و «مدینه فاضله» قابل مشاهده است و نحوهٔ چینش آثار در عین تفکیک از یکدیگر نوعی روایت را هم شکل می‌دهد؛ هرچند به دلیل محدودیت امکاناتی که در اختیار داشته‌ام جای رسانه‌های نو ظهور تر هنری چون ویدئو آرت و هنر مفهومی در این نمایشگاه خالی است. قطعاً در آثار نسل‌های جدید هنر معاصر ایران جریان فراواقع‌گرایی بیشتر احساس می‌شود. با این حال تلاش کرده‌ام تا در این مجموعه به آثار نسل‌های مختلف هنرمندان نگاه شود و تا اندازه‌ای که امکانات به من اجازه می‌داده هنرمندی از قلم نیافتد. هرچند شاید امکان ارائه آثاری منحصربفرد از بعضی هنرمندان شاخص به ویژه از نسل اول مدرنیست‌ها در این نمایشگاه فراهم نشده باشد. با این وجود نمایندگانی شاخص از هنر فراواقع‌گرای ایران از جمله ایران درودی را در این مجموعه شاهد هستیم که آثارش به طور مشخص با رویکردهای سورئالیستی و فراواقع‌نماییانه شکل گرفته‌اند.

ریاضی‌دان در مقاله‌ای با عنوان «ظریه هنری-روانشناسی» مطرح می‌کند که هنرمندان خلاق در واقع نیازهای مربوط به خود شکوفایی را رفع می‌کنند. به اعتقاد موز لو برخی افراد در هر فرهنگی به وسیله‌ی نیاز به زیبایی و تجربیاتی که از لحاظ هنری لذت‌بخش هستند برانگیخته می‌شوند.

یکی از ویژگی‌های اصلی هنرمندانی که آثار هنری فاخر را خلق کرده‌اند تجربه شهوداست، در واقع تعریف شهود رسیدن به درک و پاسخ بدون یک دلیل هشیوارانه است که مقالات علمی زیادی به آن پرداخته‌اند و منشأ آن را نیمکره راست مغز می‌دانند، بر این اساس یک هنرمند وقتی به کندو کاو و جودی و بودن خودش در لحظه‌ای که هست می‌پردازد به الهام و شهود می‌رسد و زبان هنر راهی است برای بیان این الهامات و اکتشافات درونی، از نظر تولستوی هنر سرایت دادن و اشاعه‌ی احساس است، هنرمند راستین هم عاطفه را فرامی‌نماید و هم آن را بر می‌انگیزد، هنرمند از طریق هنر خود مخاطبانش را به احساس‌هایی مبتلای می‌کند که خود تجربه کرده است.

روانشناسی تنها دانشی است که به دلایل بروز رفتارهای آدمی می‌پردازد و هر چقدر این علم بزرگ‌تر می‌شود به پیچیده بودن انسان می‌رسیم. از طرفی هنر و انسان از ابتدای تاریخ باهم گره خورده‌اند این را می‌توان از نقاشی انسان‌های اولیه برد یوارهای غار هافهمید. هنر در واقع آینه‌ای است از انسان و یکی از پیچیده‌ترین رفتارهای آدمی است.

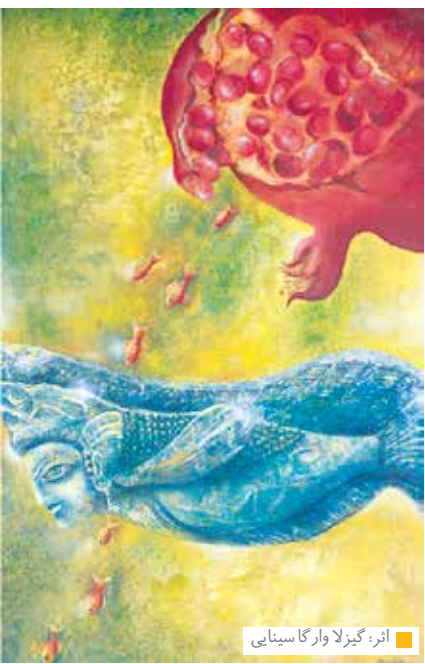
می‌پردازم. سال گذشته نمایشگاه نو اکسپرسونیسم در این مرکز برپا شد که طی آن تغییراتی را که در هنر جهان پس از جریان انتزاع‌گرایی و ورود دوباره فیگورهایه دنیای نقاشی رخ داده بود، در ارتباط با هنر ایران مورد کنکاش قرار دادم. باید تاکید کنم که عموماً بر مبنای یک‌نیاز نمایشگاه‌هایم را طراحی کنم تا مخاطب نیز بتواند با آن‌ها ارتباط لازم را برقرار کند. روند کار در شکل‌گیری مجموعه‌هایه این صورت است که در مراجعه به کارگاه‌های هنرمندان و مشاهده آثارشان ایده‌ها و مضمون‌های نمایشگاه‌ها بر اساس دوره‌های کاری هنرمندان پدیدار می‌شوند.

اشکال متعدد فراواقع‌نمایی در هنر معاصر ایران

نمایشگاه گردان «فراواقع‌نمایی در هنر معاصر ایران» در توضیح نمایشگاه آثار فراواقع‌نماییانه هنرمندان معاصر ایران نیز می‌گوید: در تازه‌ترین مجموعه از این نمایشگاه‌ها که «فراواقع‌نمایی در هنر معاصر ایران» نام دارد، فراواقعیت را تنها در معنای «سورئالیسم» در نظر نگرفته‌ام. به عقیده من جریان خواب و خیال و توهم و پندار در آفریده‌های هنری که در نهایت به فراواقع‌نمایی

انتر: حمیدرضا اندرز

انتر: گیزلا وارگا سینیایی

توهم‌پنداری؛ مجازی‌گرایی بالقوه و فراواقع‌نمایی؛ همگی ریشه در کنش ذهنی هنرمند و پرواز وی به سوی خیال؛ رویا و جهان فانتزی دارد. قرارگیری واقعیت در برابر خیال و آنچه که در اعماق ذهن هنرمند به هم می‌تابد تا واقعیتی از ناخودآگاه ذهن وی را به منصفه ظهور رساند

این است که در اغلب نمایشگاه‌هایی که در داخل یا خارج از کشور تدارک دیده‌ام عمدتاً به هنر نوگرایی ایران پرداخته‌ام. نمایشگاه نوسنت‌گرایی در هنر ایران که در سال ۱۳۹۱ در موزه هنرهای معاصر تهران برگزار شد، یکی از این مجموعه‌ها بود. در این نمایشگاه جریان سنت را بعد از ورود مدرنیسم به ایران بررسی کردم که به دلیل فضای وسیعی که موزه در اختیار می‌گذاشت، امکان ارائه نمونه‌های متنوعی از این جریان فراهم شد. در همکاری‌ام با گالری شیرین نیز برای دومین بار است که به بخشی از جلوه‌های نوگرایی در هنر معاصر ایران

از ناخودآگاه ذهن وی را به منصفه ظهور رساند. این فرآیند به ماهیت رسانه هنرهای تجسمی برمی‌گردد که متکی بر ساخت تصویر ذهنی دوبعدی از جهان سه‌بعدی است. این خاصیت هنر است که می‌تواند به جهان ذهنی هنرمندسفر کند و آن را به تصویر بکشد. آنچه هنرمند را در این راه به سرخوشی می‌رساند؛ نمایش قدرت ذهنی و تخیل او در تبدیل این قدرت به یک‌نمایی‌ی تصویری است. تصویری که در نهایت به بازآفرینی صحنه‌ها و به‌خاطر آوردن منظری با جزئیات به‌ظاهر نامربوط یا غیرمنتظره می‌پردازد و آنچه را که همگان از دیدش قاصر هستند در جهان واقع تجسم می‌بخشد و ارزش و مقام هنر در همین سفر به عالم موعود است. گاه هنرمند برای فرار از واقعیت نامطلوب و گاه منحوس، به جهان خیال و فانتزی پناه می‌برد و گاه وجه آرمان‌گرایی هنرمند او را به دنیای ایده‌آل‌ها و اتوپیایی‌کشاند. این نمایشگاه منتخب آثاری است از سه نسل از هنرمندان، برای تجسم یکی از قدرتمندترین عرصه‌های آفرینش هنر معاصر ایران.»

جلوهمای نوگرایی در هنر معاصر ایران

فرناز محمدی که پیش از این نیز مجموعه‌هایی در ارتباط با هنر نوگرایی ایران تدارک دیده می‌گوید: واقعیت

که به‌طور مداوم در این سال‌ها حول هنر نوگرایی ایران و هنرمندان نقش‌آفرین در این عرصه شکل گرفته گواه همین ظرفیت‌ها است که شاید به زعم فعالان هنرهای تجسمی هنوز ناگفته‌هایی در خود دارد. نمایشگاه «فراواقع‌نمایی در هنر معاصر ایران» که با نمایشگاه گردانی فرناز محمدی این روزها در گالری شیرین برپا شده یکی از مجموعه‌هایی است که به جنبه‌هایی از تجربه‌های هنر نوگرایی ایران اشاره می‌دهد که شاید کمتر از دیگر جنبه‌ها و ابعاد هنر مدرن ایران مورد توجه قرار گرفته و در بارش سخن گفته شده است. این نمایشگاه اما مشخصاً به کدام زاویه و جنبه‌های آفریده‌های نوگرایانه هنرمندان ایرانی دارد؟ فرناز محمدی در توضیحاتی که به طور اختصاصی به «توسعه ایرانی» ارائه کرده تا اندازه‌ای به این پرسش‌ها پاسخ می‌دهد.

اتوپیا و دنیای ایده‌آل‌ها

بیانیه نمایشگاه «فراواقع‌نمایی در هنر معاصر ایران» پیش از هر چیز در چله‌ای به دنیای این مجموعه است: «توهم‌پنداری؛ مجازی‌گرایی بالقوه و فراواقع‌نمایی؛ همگی ریشه در کنش ذهنی هنرمند و پرواز وی به سوی خیال؛ رویا و جهان فانتزی دارد. قرارگیری واقعیت در برابر خیال و آنچه که در اعماق ذهن هنرمند به هم می‌تابد تا واقعیتی

بهروز فاتحمان

هنر نوگرایی ایران را از حیث تنوع و گونه‌گونی رویکردها شاید بتوان از غنی‌ترین تجربه‌های هنری تاریخ معاصر دانست. طیف‌های متعددی از نحله‌های فکری و تلقی‌های فرهنگی، طی بیش از هشت دهه مدرنیسم در هنر ایران این ظرفیت فرهنگی ایجاد شده در دهه‌های آغازین قرن حاضر را بستری مناسب برای بیان ایده‌ها و جهان‌بینی‌هایی تشخیص داده‌اند و در این عرصه جریان‌هایی ماندگار و تأثیرگذار بر جای گذاشته‌اند. بجز نموده‌های صرف هنری، شمار بسیاری از هنرمندان و فعالان هنری این دهه‌ها نیز موفق شده‌اند عرصه‌های دیگر فرهنگی از مردم‌نگاری و فرهنگ عامه تا سیاست و کنش اجتماعی را هم در هم آمیختگی با م هر جلوه و معنایی نو بیخشند. شاید همین ویژگی‌ها و ظرفیت‌ها است که موجب شده تا همچنان جنبه‌هایی از این پدیده فرهنگی و هنری برای مخاطبان هنرهای تجسمی، همچنین برای فعالان این عرصه امری کنجکاو برانگیز و جالب توجه به نظر برسد. نمایشگاه‌ها و روایات مختلفی

یادداشت

تأملی روان‌شناسانه دربارهٔ ماهیت هنر

فروپیا داریی

در روانشناسی شاخه‌ها و مکاتب مختلفی وجود دارد که نگاه به هنر و انسان در هر کدام متفاوت است، در رویکرد روانکاوانه که در تحلیل آثار هنری بسیار محبوب است به نوعی مداخله در مانی روانکاوی را که از خواب‌ها و نمادهای سمبلیک در درمان فردی استفاده شده است را به وادی هنر و نقد هنری و چرایی کشش انسان به سمت هنر کشانده است، اولین بار فروید در سال ۱۹۱۰ با انتشار یک کتاب از بیوگرافی روانی «لئوناردو داوینچی» این پیوند را انجام داد.

در نظر به روانکاوی انسان عمدتاً توسط نیروهای غریزی برانگیخته می‌شود که آگاهی کمی از آن‌ها دارد و با اصلاً از آن آگاهی ندارد و این بخش ناخشیار آدمی است، از آنجایی که ناخشیار در دسترس ذهن هشیار قرار ندارد. فروید معتقد بود فقط به طور غیرمستقیم مانند رویاهای می‌توان ثابت کرد که واقعاً وجود دارد. یکی از مفاهیم پرکاربرد روانکاوی مکانیزم‌های دفاعی هستند که برای مهار کردن غرایز ناخودآگاه و کاهش اضطراب ناشی از آن‌ها استفاده می‌شود، یک مکانیزم دفاعی با محافظت کردن از خود (ایگو) در برابر